

În rândul personalităților marcante, care contribuie la edificarea și dezvoltarea medicinei în Republica Moldova, pe drept, se înscrie și numele fizicianului de formare, profesorului universitar Dumitru Croitoru. De 55 de ani încoace, toate generațiile de medici, absolvenți ai USMF „Nicolae Testemițanu” leagă numele profesorului universitar Dumitru Croitoru cu medicina, deoarece tot atâtea ani domnia sa este încadrat în procesul de pregătire a medicilor și farmaciștilor.

S-a născut Dumitru Croitoru la 15 martie 1934, într-o familie de plugari de viță din satul Alexandreni, raionul Edineț. A urmat o carieră tipică pentru reprezentanții intelectualității moldave de după cel de-al doilea război mondial. A frecventat școala de cultură generală din Edineț, pentru care lucru era nevoit zilnic să facă naveta din satul natal până în centrul raional, efort ce denota dorința sa arzătoare de a face carte. De atunci, hotărât să se facă pedagog fizician, a pornit spre capitală. Absolvește cu mențiune facultatea de Fizică și matematică a Universității Pedagogice „Ion Creangă” din Chișinău (1956) și după satisfacerea serviciului militar se angajează în calitate de laborant superior la catedra de Fizică a instituției nominalizate. Turnura decisivă a tânărului fizician spre medicină s-a produs în anul 1959, sub influența marelui patriot al neamului, organizator și reformator al medicinei autohtone Nicolae Testemițanu. Devenind atunci asistent al catedrei de Fizică a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, domnul profesor Dumitru Croitoru activează până astăzi în sistemul de pregătire a medicilor din Republica Moldova.

A urmat doctoratul la Institutul de Medicină „I. M. Secenov”, Moscova (1960-1963), a susținut teza de doctor în pedagogie (1967), devenind profesor universitar. În anul 1970, este ales șef al catedrei de Fizică medicală, pe care a condus-o până în anul 1999. Pe parcursul anilor, îndeplinește funcția de vice-decan al facultății de Pediatrie (1969), apoi vice-decan al facultății Medicină generală (1975), exercitând totodată și alte activități publice importante, conduce, în calitate de președinte, Societatea Tehnico-Medicală din Republica Moldova (1981-1989). În această perioadă, sub conducerea profesorului D. Croitoru, au fost făcuți pași importanți în scopul profilării cursului de biofizică în conformitate cu cerințele exigente de pregătire a cadrelor medicale și începe să activeze seminarul metodic-științific în domeniul biofizicii.

Mulți medici, cunoscuți și mai puțin cunoscuți, care au activat și activează actualmente în sistemul ocrotirii sănătății din țară, au fost ajutați, la vremea lor, de către înțeleptul dascăl Dumitru Croitoru. Este vorba de timpurile deloc ușoare ale „socialismului dezvoltat”, când o faptă sau chiar o vorbă ce nu se încadra în ideologia dominantă pe atunci, te putea costa cariera profesională. Spre onoarea domnului profesor Dumitru Croitoru, care ocupa în acea perioadă posturi importante în administrația Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, domnia sa a rămas permanent o persoană cu demnitate, onestitate, bunăvoință și spirit de ajutor pentru colectivul și studenții Institutului.

Concomitent cu dezvoltarea Universității, și prin administrarea chibzuită a profesorului Dumitru Croitoru, se îmbunătățește esențial baza tehnico-materială a catedrei, crește nivelul profesional al cadrelor didactice. Reorganizarea mai amplă a catedrei s-a efectuat în anii nouăzeci, când *de facto* au fost puse bazele unei noi catedre „Biofizica și Informatica”, bine înzestrată cu computere și aparataj didactic modern.

Succesele profesorului universitar Dumitru Croitoru în plan didactic și științific din acea perioadă sunt confirmate de următoarele realizări: în colaborare cu colegii din orașele Moscova și Sankt-Petersburg, au fost editate două manuale (D. Croitoru. *Лекционные демонстрации по физике*. Chișinău, 1974; D. Croitoru, A. Remizov, V. Samoilov. *Лабораторный и лекционный эксперимент по медицинской и биологической физике*. Chișinău, 1983), apreciate la justa valoare și recomandate pentru toate instituțiile de învățământ superior cu profil medical din fosta Uniune Sovietică.

Odată cu revenirea la grafia latină, la catedră se simțea lipsa de literatură didactică de profil, de manuale și alte materiale metodico-didactice, în special în limba română. Din aceste motive, profesorul universitar Dumitru Croitoru a acordat o deosebită atenție elaborării manualelor de biofizică conform cerințelor și programelor noi de studii. Un exemplu concludent în acest sens îl prezintă traducerea în limba română de către colaboratorii catedrei a manualului A. Remizov „Fizica medicală și biologică” (1991). Au urmat mai multe ediții ale manualelor scrise de către profesorul universitar Dumitru Croitoru, sau de colective de autori conduse de domnia sa: *Lucrări practice la biofizică*, ed. 1996, 2001; *Biofizica medicală (prelegeri)*, ed. 1999; *Biofizica (lucrări practice, demonstrații, exerciții)*, ed. 2005, 2006, 2009; *Biofizica medicală (prelegeri, exerciții)*, ed. 2010, 2013; în total 19 titluri de manuale, compendii, culegeri de teste și alte materiale metodico-didactice. De menționat, că două manuale ale sale au fost traduse în limba engleză (2004, 2010) și actualmente se pregătește ediția în limba engleză a celui de al treilea manual.

Profesorul universitar Dumitru Croitoru a efectuat cercetări în domeniul modelării fenomenelor și a proceselor fizice din materia vie, expuse în cele două monografii și peste 100 de publicații științifice. A elaborat și confecționat aparate didactice unice noi, care au completat fondul științific al procesului de studii în domeniul biofizicii medicale. Aceste aparate au fost menționate cu Medalia de Aur la Expoziția Internațională de aparate Didactice de la Moscova (1991) și cu Medalia de Argint la Expoziția Internațională de Invenție de la Geneva (2001). Caracterul inovator al acestor elaborări este confirmat prin 37 de brevete de invenții.

Meritele deosebite ale profesorului universitar Dumitru Croitoru în dezvoltarea învățământului medical superior au fost înalt apreciate de conducerea statului, domnia sa fiind purtător al titlurilor onorifice de „Lucrător Emerit al Școlii Superioare” din Republica Moldova, „Inventator de Elită”, cavalier al ordenelor „Gloria Muncii” și „Знак Почета”.

Ajuns astăzi la o vârstă onorabilă, profesorul universitar Dumitru Croitoru este considerat de către comunitatea universitară drept unul din pilonii Universității, mare patriot al *Alma mater*, un talentat și renumit pedagog și om de știință de excepție.

Cu ocazia acestui jubileu remarcabil, domnule profesor, Vă dorim multă sănătate, viață lungă și activă, cu multă recunoștință din partea discipolilor și generațiilor de medici și farmaciști educați și îndrumați de Dumneavoastră. La mulți ani plini de bucurii și optimism!

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician,
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”